Inspectie Justitie en Veiligheid
Ministerie van Justitie en Veiligheid

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Aan de minister van Justitie en Veiligheid

Inspectie Justitie en Veiligheid
Directie Politie, Security en Crisisbeheersing
Afd. Crisisbeheersing & Cyber

Hoge Nieuwstraat 8
2514 EL Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.inspectie-jenv.nl

Contactpersoon
contact@inspectie-jenv.nl

Onze referentie
6878629

Datum 11 november 2025
Betreft Stand van zaken opvolging aanbevelingen rampenbestrijding en brandweerzorg Caribisch Nederland

Geachte heer van Oosten,

1. Inleiding

De Inspectie Justitie en Veiligheid (Inspectie JenV) houdt op grond van de Veiligheidswet BES toezicht op de crisisbeheersing, rampenbestrijding en brandweerzorg in Caribisch Nederland (hierna: CN). CN bestaat uit de eilanden Bonaire, Sint Eustatius en Saba.

In 2021 heeft de Inspectie JenV de staat van de brandweerzorg in CN onderzocht. Zij concludeerde dat het Brandweerkorps Caribisch Nederland (hierna: BKCN) zijn ambities om meer aan risicobeheersing te gaan doen slechts ten dele waar heeft kunnen maken. De planvorming daarvoor, belegd bij de openbare lichamen, ontbrak.
In 2022 onderzocht de Inspectie JenV vervolgens de stand van zaken in de rampenbestrijding in CN. Zij concludeerde dat de dreigingen voor CN reëel en fors zijn, terwijl de drie eilanden nog lang niet voldoende voorbereid zijn op rampen en crises. De minister van Justitie en Veiligheid gaf als stelselverantwoordelijke voor de crisisbeheersing in CN in de beleidsreactie op het inspectierapport aan dat er een serieuze veranderopgave ligt en dat het op orde krijgen van de rampenbestrijding en crisisbeheersing in CN snel en zichtbaar moet gebeuren.

In 2024 heeft de Inspectie JenV de opvolging van de aanbevelingen uit 2021 en 2022 onderzocht. Zij ontving tijdens voortgangsgesprekken in CN signalen over vertraging in het opvolgen van een aantal aanbevelingen.
De resultaten van haar onderzoek zijn verwoord in deze brief waarin de Inspectie JenV concludeert dat het meer robuust inrichten van de crisisorganisaties nog niet gerealiseerd is. Dit betekent dat de eilanden nog steeds niet voldoende voorbereid zijn op crises en rampen, terwijl de risico's reëel en fors zijn.

2. Onderzoeksmethode

De aanbevelingen van de Inspectie JenV en de door de minister aangekondigde maatregelen in de beleidsreacties en voortgangsbrieven vormen het toetsingskader van het onderzoek. De Inspectie JenV heeft voor dit onderzoek relevante documenten opgevraagd bij de openbare lichamen, het ministerie van

Inspectie Justitie en Veiligheid
Directie Politie, Security en Crisisbeheersing
Afd. Crisisbeheersing & Cyber

Datum
11 november 2025

Onze referentie
6878629

Justitie en Veiligheid, de waarnemend Rijksvertegenwoordiger en de brandweer. Daarnaast heeft de Inspectie JenV in november en december 2024 dertien gesprekken gevoerd in CN en Den Haag met functionarissen die betrokken zijn bij de crisisbeheersing en brandweerzorg in CN.

3. Onderzoeksresultaten crisisbeheersing

De Inspectie JenV beschrijft hieronder eerst thematisch de onderzoeksbevindingen, gestructureerd naar de in 2022 geformuleerde vijf aanbevelingen. Omdat de vierde aanbeveling meerdere thema's bevat, zijn die hieronder in de bevindingen opgesplitst. Na de bevindingen volgt de analyse.

Rolduidelijkheid (aanbeveling 1)
Nagenoeg alle geïnterviewden geven aan dat het ministerie van JenV sinds 2023 een steviger rol vervult ten aanzien van de crisisbeheersing in CN. Die was volgens de Inspectie JenV nodig omdat het ministerie van JenV als stelselverantwoordelijke voor de crisisbeheersing in CN de rol eerder minder voortvarend vervulde waardoor de benodigde ontwikkelingen ten aanzien van de crisisbeheersing in CN stagneerden.
Voorbeelden waaruit de steviger rolvervulling blijkt, zijn de structureel terugkerende 'Weken van de crisisbeheersing' in Europees Nederland en de Caribische regio[1], de ingezette acties voor de capaciteitsanalyses, de geleverde ondersteuning aan de eilanden en de verhoging van de structurele financiële middelen van JenV aan de openbare lichamen.
JenV gaf in 2023 in de beleidsreactie op het inspectieonderzoek aan dat de rol als stelselverantwoordelijke ook in het te actualiseren Handboek Crisisbeheersing zal worden verwerkt. JenV heeft daarvoor in 2024 een plan van aanpak gemaakt en een werkgroep geformeerd. Ook de rol van het Landelijk Operationeel Coördinatie Centrum van het ministerie van JenV (hierna: LOCC) voor de Cariben wordt daarin verwerkt. Het streven is dat het geactualiseerde handboek medio 2025 gereed komt.[2]

Robuustheid crisisorganisaties/capaciteitsanalyse (aanbevelingen 2 en 3)
Het ministerie van JenV heeft in 2023 Crisisplan, een extern bureau, opdracht gegeven om een capaciteitsanalyse voor CN uit te voeren. JenV heeft daarvoor ook een klankbordgroep ingesteld met vertegenwoordigers van de openbare lichamen[3], JenV en Crisisplan. De planning was dat deze analyse in oktober 2024 zou worden afgrond met een rapportage en adviezen per eiland. Deze planning is niet gehaald en is vervolgens bijgesteld; het streven is nu dat eind 2025 de analyse afgerond is. Zodra de resultaten bekend zijn, zal JenV in overleg met de openbare lichamen vaststellen of die resultaten acceptabel zijn of niet.

[1] De Week van de Crisisbeheersing zorgt voor versterking van het netwerk en het uitwisselen van kennis en ervaring op het gebied van crisisbeheersing en rampenbestrijding voor Europees en Caribisch Nederland, Aruba, Curaçao en St. Maarten.
[2] JenV geeft in de wederhoorreactie aan dat de planning intussen is bijgesteld tot eind 2025.
[3] Bonaire, Sint Eustatius en Saba.

Uit het onderzoek blijkt dat de analyse -in eerste instantie bedoeld voor CN- óók wordt uitgevoerd voor de landen Curaçao, Aruba en Sint Maarten, omdat de landen Curaçao en Aruba dichtbij Bonaire liggen en St. Maarten dichtbij Saba en St. Eustatius ligt. Dit leidt tot vertraging, aldus geïnterviewden. Tegelijkertijd wordt dit door hen - vanwege de regionale afhankelijkheid en de daarbij behorende samenwerking - wel noodzakelijk geacht.

Daarnaast stelden alle geïnterviewden in CN dat de zelfredzaamheid en veerkracht van de eilanden (waaronder nadrukkelijk ook de personele capaciteit van de openbare lichamen en andere betrokken organisaties) onvoldoende in het onderzoek van Crisisplan worden betrokken. Een geïnterviewde omschrijft dit als volgt:
'*De focus moet op de zelfredzaamheid liggen, een plus op de basiscapaciteit. Daarna moet bepaald worden wat érna moet komen*.'

JenV geeft aan dat de eilanden eerder hebben gemeld dat de veerkracht van de eilanden niet door Crisisplan behoeft te worden onderzocht. Echter, de vertegenwoordigers van de openbare lichamen gaven tijdens de gesprekken met de Inspectie JenV aan dat de zelfredzaamheid en veerkracht nadrukkelijk onderdeel zouden moeten zijn van de capaciteitsanalyse. De Inspectie JenV merkt daarbij op dat alle geïnterviewden in CN een structureel tekort aan personele capaciteit voor crisisbeheersing ervaren.

Pool van functionarissen (aanbeveling 4)
Door de schaalgrootte zijn de crisisorganisaties in CN gering in omvang en is het lastig om achtervang te regelen voor bepaalde functies. De minister van JenV heeft reeds in 2018 - naar aanleiding van een aanbeveling van de Inspectie JenV - aangekondigd dat onderzocht zou worden of een pool van snel inzetbare functionarissen gerealiseerd kan worden. De Inspectie JenV constateerde in 2022 dat dit onderzoek niet heeft plaatsgevonden. Uit het huidige onderzoek blijkt dat in 2024 de opzet en werking van een pool alsnog is onderzocht met als doel het versterken van de robuustheid van de crisisorganisaties. Dit heeft in 2024 geleid tot een document 'opzet en werking pool van functionarissen', waarin onder meer het proces en de voorwaarden voor inzet van zo'n pool wordt beschreven.

Het Caribbean Civil Protection Mechanism (hierna: CCPM) is een regionaal samenwerkingsplatform gericht op crisisbeheersing in het Caribisch gebied, inclusief CN en de 'CAS'-eilanden[4]. Het CCPM is per 1 januari 2025 in pilotvorm gestart, met als doel om gedurende het jaar inzichtelijk te krijgen wat nodig is voor een goed functionerend CCPM. Het is de Inspectie JenV gedurende het onderzoek duidelijk geworden dat het CCPM ook belast is met het beheer van de pool van snel inzetbare functionarissen. Het CCPM dient de inzet van functionarissen en middelen te faciliteren, zowel lokaal als vanuit Europees Nederland, en biedt ook ondersteuning bij planvorming, training en oefeningen.

[4] CAS staat voor Curaçao, Aruba en Sint Maarten.

Inspectie Justitie en Veiligheid
Directie Politie, Security en Crisisbeheersing
Afd. Crisisbeheersing & Cyber

Datum
11 november 2025

Onze referentie
6878629

Gedurende het onderzoek van de Inspectie JenV is ook het secretariaat van het CCPM ingericht en opgestart. Geïnterviewden verwachten dat dit positieve effecten gaat hebben om het CCPM-concept en de doorontwikkeling van de pool van snel inzetbare functionarissen. Het secretariaat bestaat uit capaciteit vanuit de landen en Europees Nederland. Het LOCC ondersteunt CCPM vanuit Europees Nederland.

Gedurende het onderzoek van de Inspectie JenV zijn ook functieprofielen voor de pool vastgesteld (zoals de crisis coördinator en informatiemanagers).[5] Tevens is een lijst van namen van Caribische functionarissen opgesteld en beschikbaar bij het CCPM voor inzet. Naast deze lijst van Caribische functionarissen is er ook een lijst met namen, contactgegevens en specialismen uit Europees Nederland die kan worden geraadpleegd voor inzet als er in het Caribisch deel van het Koninkrijk geen functionarissen beschikbaar zijn. Daar is in relatie tot een crisis nog geen ervaring mee opgedaan. Uit het onderzoek blijkt dat er nog afhankelijkheden spelen van leverende organisaties (die tijdelijk personeel moeten leveren) en financiële vraagstukken over de inzet van de pool.

Evaluatie Veiligheidswet BES (aanbeveling 4)
De evaluatie van de Veiligheidswet BES is onderdeel van het Programma versterking crisisbeheersing en brandweerzorg van het ministerie van JenV.
De herziening van de Veiligheidswet BES (Caribisch Nederland) heeft tot doel om de crisisbeheersing en brandweerzorg beter te structureren en te verstevigen, rekening houdende met de lokale context. Een belangrijk onderdeel hiervan is de preconsultatie met de drie eilanden, waarbij zij in een vroegtijdig stadium input (hebben) kunnen leveren op wijzigingsvoorstellen. Geïnterviewden in CN waarderen dit proces. Meerdere geïnterviewden geven tegelijkertijd aan dat de voorgestelde herziening op structurele uitdagingen stuit, zoals de overschatting van lokale capaciteiten, beperkte personele capaciteit en middelen. Zij geven ook aan dat de resultaten van de capaciteitsanalyse voor CN van groot belang zijn voor de herziening en de inhoudelijke invulling van de versterking van de crisisbeheersing en brandweerzorg in CN.

LCMS (aanbeveling 4)
Het Landelijk Crisis Management Systeem (LCMS) is uitgerold in Caribisch Nederland. Uit het onderzoek blijkt dat de implementatie en het gebruik ervan verschilt tussen de eilanden. Saba en St. Eustatius zijn operationeel gereed. Bonaire heeft pas in 2025 informatiemanagers aangesteld. Deze moeten nog worden opgeleid. LCMS zorgt niet alleen voor informatiewisseling tussen de eilanden, maar ook met Europees Nederland.

Samenwerking, kwaliteit (aanbeveling 4)
De Week van de Crisisbeheersing, georganiseerd op Aruba in november 2024 en recent in Den Haag in mei 2025, wordt door de geïnterviewden als zeer waardevol en effectief ervaren. Zij waarderen de inzet van JenV en het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (hierna BZK) om dit halfjaarlijks

[5] Stuurgroep CCPM, 27-2-2025.

Inspectie Justitie en Veiligheid
Directie Politie, Security en Crisisbeheersing
Afd. Crisisbeheersing & Cyber

Datum
11 november 2025

Onze referentie
6878629

mogelijk te maken. Het fungeert volgens hen als een platform voor het versterken van samenwerking en zelfredzaamheid op de Caribische Nederland en CAS-eilanden.

Het proces van aanvragen van bijstand tijdens een crisis door de eilanden aan Europees Nederland wordt volgens de geïnterviewden als tijdrovend en bureaucratisch ervaren. Het kost veel tijd en energie om de exacte vraagstelling goed te formuleren voordat er tot inwilliging van de bijstand kan worden overgegaan, terwijl juist op dat moment de nood hoog is en er weinig tijd is. Daarbij is het voor de eilanden, maar ook voor het Departementaal Coördinatiecentrum Crisisbeheersing[6] (DCC) van de verschillende ministeries niet helder aan wie de bijstandsaanvraag moet worden gedaan. De wens wordt geuit om bijstandsverzoeken en onderlinge hulp hetzelfde te kunnen regelen als een veiligheidsregio in Europees Nederland. Daarbij dient sprake te zijn van een eenduidig proces voor Europees en Caribisch Nederland in geval een verzoek tot bijstand/hulp wordt ingediend.

Opleidingen voor crisisfunctionarissen vinden voortvarend plaats. Geïnterviewden geven aan dat hierin sinds 2022 stappen zijn gezet door de openbare lichamen en het ministerie van JenV. Het is volgens hen echter wel moeilijk om voldoende en geschikte functionarissen te vinden voor cruciale functies, zoals informatiemanagement en crisiscommunicatie en deze personen vervolgens op te leiden. Diverse oefeningen vinden op eilandniveau en in gezamenlijkheid plaats. Saba en St. Eustatius hebben in de zomer van 2024 oefeningen gedraaid op elkaars eilanden. Ook worden oefeningen met de gezamenlijke meldkamer gedraaid.

Interdepartementaal overleg (aanbeveling 5)
Uit het onderzoek blijkt dat het Interdepartementaal Overleg Crisisbeheersing Caribische delen van het Koninkrijk (hierna: IOCB-C) naar aanleiding van het inspectierapport van 2022 opnieuw is vormgegeven. Hoewel de crisis coördinator van de waarnemend Rijksvertegenwoordiger en een vertegenwoordiger van de Vertegenwoordiging van Nederland op Aruba, Curaçao en Sint Maarten deelnemen, zijn de openbare lichamen niet aangesloten bij dit overleg.

Bonaire en Sint Eustatius hebben beperkte capaciteit om actief deel te nemen aan dit overleg, maar zij benadrukken de behoefte aan directe en regelmatige communicatie met JenV. De actuele, complexe en overlappende trajecten op het gebied van crisisbeheersing in zowel Europees Nederland en in CN maken de behoefte aan overzicht en samenhang volgens hen cruciaal. Het structureel halfjaarlijks overleg tussen gezaghebbers en JenV biedt daarvoor enige aansluiting. Geïnterviewden in CN geven echter aan dat er grote behoefte is aan meer en structureel overleg tussen JenV en de openbare lichamen. Gedurende het onderzoek van Inspectie JenV is mede daarom een separaat overleg geïnitieerd

[6] Een DCC is binnen een ministerie verantwoordelijk voor het coördineren van de crisisbeheersing en -respons. Het DCC zorgt voor informatie-uitwisseling, besluitvorming en afstemming binnen het departement en met andere overheidsinstanties tijdens crises.

tussen de crisiscoördinatoren van de openbare lichamen en JenV. Saba geeft aan daarnaast ook aan te willen sluiten bij het IOCB-C.

Analyse en conclusie Crisisbeheersing
De capaciteitsanalyse die inzichtelijk moet maken wat Bonaire, Sint Eustatius en Saba aan risico's en crisis wel én niet aankunnen is nog niet afgerond, terwijl dit wel conform de planning in 2024 had moeten gebeuren. Daarnaast ontbreekt nog steeds een normenkader dat duidelijk moet maken wat de eilanden aan crisis aan moeten kunnen. De Inspectie JenV constateert dat het meer robuust inrichten van de crisisorganisaties nog niet gerealiseerd is. Het betekent dat de eilanden nog steeds niet voldoende voorbereid zijn op crises en rampen, terwijl de risico's reëel en fors zijn.
Het proces voor de pool van snel inzetbare personen die de eilanden kan ondersteunen is beschreven en belegd bij het CCPM. Dat is een belangrijke stap voorwaarts. In hoeverre de pool snel inzetbaar zal zijn, moet gedurende dit pilot-jaar nog blijken.

De Inspectie JenV beschouwt de onduidelijkheid in de adressering van de bijstandsaanvraag als een risico omdat bij een crisis urgent handelen vereist is.

De Inspectie JenV is van oordeel dat de resultaten van de capaciteitsanalyses in CN van groot belang zijn voor de herziening van de Veiligheidswet BES en - daarmee samenhangend - de versterking van de crisisbeheersing in CN.

LCMS is op alle drie de eilanden uitgerold. Saba en Sint Eustatius hebben tijdens oefeningen al ervaring hiermee opgedaan. Bonaire heeft recent pas informatiemanagers aangesteld die nog moeten worden opgeleid in het gebruik van LCMS. Voldoende getraind personeel in CN bepaalt uiteindelijk de effectiviteit en de informatie-uitwisseling tussen de eilanden tijdens een crisis.

4. Onderzoeksresultaten brandweerzorg

De Inspectie JenV beschrijft hieronder thematisch de onderzoeksbevindingen, gestructureerd naar de in 2021 geformuleerde aanbevelingen. Daarna volgt de analyse. Zij beschrijft eerst de taken en verantwoordelijkheden en een actualiteit ten aanzien van vakbekwaamheid.

Taken en verantwoordelijkheden brandweerzorg
De taken van het Brandweerkorps Caribisch Nederland (BKCN) omvatten (vliegtuig)brandbestrijding, technische hulpverlening en reddingsoperaties.
Uit het onderzoek blijkt dat over de taak- en verantwoordelijkheidsverdeling tussen de openbare lichamen, BKCN en de korpsbeheerder tot op heden geen

Inspectie Justitie en Veiligheid
Directie Politie, Security en Crisisbeheersing
Afd. Crisisbeheersing & Cyber

Datum
11 november 2025

Onze referentie
6878629

sluitende afspraken zijn gemaakt, ondanks herhaalde aanbevelingen van de Inspectie JenV sinds 2017.[7]

De scheiding van rollen als opdrachtgever (openbaar lichaam), opdrachtnemer (BKCN), en eigenaar (korpsbeheerder) wordt theoretisch erkend, maar niet structureel toegepast. De openbare lichamen tonen volgens diverse geïnterviewden al jarenlang onvoldoende initiatief, terwijl zij verantwoordelijk zijn voor het formuleren van heldere verwachtingen en het nemen van eigenaarschap bij het vaststellen van brandweerzorgplannen. Tegelijkertijd missen zij volgens hen vaak de capaciteit en de expertise om deze brandweertaken effectief uit te kunnen voeren.

De openbare lichamen en crisispartners hebben een behoefte aan een bredere rol van BKCN in de crisisbeheersing, zoals het doen van luchtkwaliteitsmetingen, metingen van gevaarlijke stoffen en ondersteuning bij informatiemanagement. Deze uitbreiding wordt gezien als een mogelijkheid om de openbare lichamen te ontzorgen vanwege een gebrek aan personele capaciteit en specifieke expertise. BCKN geeft aan dat het daarvoor momenteel qua personeel, opleidingen en middelen niet is toegerust. Daarnaast geeft BKCN aan dat andere diensten ook zouden kunnen ondersteunen bij informatiemanagement.

Brandweerzorgplannen (aanbeveling 1)
Het brandweerzorgplan is een beleidsinstrument gericht op het waarborgen van brandveiligheid door middel van preventieve, preparatieve en repressieve maatregelen. De verantwoordelijkheid voor het opstellen en vaststellen van deze plannen ligt formeel bij de openbare lichamen. De Inspectie deed in 2021 de aanbeveling aan de openbare lichamen om deze plannen op te stellen. Dat is niet gebeurd. BKCN heeft, met ondersteuning vanuit JenV, dit proces grotendeels overgenomen vanwege capaciteitsgebreken bij de openbare lichamen.

Hoewel de plannen grotendeels in concept zijn afgerond, ervaren nagenoeg alle geïnterviewden dat de openbare lichamen verschillend omgaan met bestuurlijke urgentie en eigenaarschap. Factoren zoals bestuurlijke drukte, geen of onvoldoende personele capaciteit en de lage incidentie van (grote) branden dragen volgens hen bij aan deze vertraging. Het gebrek aan betrokkenheid van lokale overheden bemoeilijkt niet alleen de implementatie, maar ook het inhoudelijke draagvlak voor de plannen.

Ondersteuning JenV aan de openbare lichamen (aanbevelingen 2 en 3)
JenV heeft in 2024 tijdelijk een projectleider beschikbaar gesteld om de openbare lichamen te helpen bij onder meer het opstellen van de brandweerzorgplannen. Deze ondersteuning liep tot 1 september 2024. Geïnterviewden binnen de

[7] Inrichting van de repressieve brandweerzorg Bonaire, Sint Eustatius en Saba | Inspectie Justitie en Veiligheid. Alsmede: Rapport Risicobeheersing op de BES-eilanden | Inspectie Justitie en Veiligheid.

Inspectie Justitie en Veiligheid
Directie Politie, Security en Crisisbeheersing
Afd. Crisisbeheersing & Cyber

Datum
11 november 2025

Onze referentie
6878629

openbare lichamen geven aan dat continuering van ondersteuning zeer wenselijk is.

Vakbekwaamheid
Ofschoon hierover destijds geen aanbeveling is geformuleerd, blijkt uit het huidige onderzoek dat BKCN flink investeert in opleidingen en oefeningen. De resultaten zijn goed: in 2024 is een gezamenlijke bevelvoerdersopleiding voor kandidaten uit Bonaire, St. Eustatius en Saba succesvol afgerond.

Analyse en conclusie brandweerzorg
Ondanks herhaalde aanbevelingen van de Inspectie JenV (2017, 2021), constateert de Inspectie JenV opnieuw dat over de taak- en verantwoordelijkheidsverdeling tussen de openbare lichamen, BKCN en de korpsbeheerder geen sluitende afspraken zijn gemaakt. Dit heeft invloed op belangrijke aspecten zoals risicobeheersing, bluswatervoorzieningen en brandweerzorgplannen, die per eiland specifieke aandacht vereisen. Zonder bestuurlijk commitment blijft effectieve implementatie een uitdaging. Dit wijst op de noodzaak van het tonen van strategisch eigenaarschap door de openbare lichamen en betere coördinatie tussen BKCN, Korpsbeheerder en de openbare lichamen. Dat moet niet alleen leiden tot een functionele taakverdeling tussen de openbare lichamen, de korpsbeheerder en het BKCN, maar ook om de afspraken daarover in de praktijk.

Het monitoren van de brandweerzorgplannen is nog niet uitgevoerd omdat de plannen nog niet zijn vastgesteld.

De Inspectie JenV concludeert dat de ondersteuning aan de openbare lichamen cruciaal is om effectief brandweerzorg te waarborgen. De beperkte personele capaciteit leidt tot kwetsbaarheden in zowel planvorming als uitvoering. De discontinuïteit in externe ondersteuning door het ministerie van JenV, versterkt dit probleem.
De kleinschaligheid op Saba en St. Eustatius verhoogt de kwetsbaarheid, waar zelfs een kleine uitval een disproportionele impact heeft. JenV en het ministerie van BZK zouden meer proactief ondersteuning kunnen/moeten bieden. Niet alleen gericht op planvorming, maar ook op implementatie en uitvoering. Dat vereist meer dan projectmatige en tijdelijke ondersteuning

Het mogelijk verruimen van de rol van BKCN brengt uitdagingen met zich mee vanwege de beperkte middelen en personele capaciteit. Het uitbreiden vereist aanzienlijke investeringen in het expliciet toewijzen van verantwoordelijkheden, training, infrastructuur en organisatie.

Het succesvol afronden van de gezamenlijke bevelvoerdersopleiding is gezien de geografische afstand en beperkte personele capaciteit een logistieke en organisatorische prestatie.

Inspectie Justitie en Veiligheid
Directie Politie, Security en Crisisbeheersing
Afd. Crisisbeheersing & Cyber

Datum
11 november 2025

Onze referentie
6878629

5. Hoofdconclusies

Crisisbeheersing
Het ministerie van JenV vervult als stelselverantwoordelijke voor de crisisbeheersing in CN een steviger rol dan voorheen. Het ministerie is in 2023 aan de slag gegaan met het oppakken van de aanbevelingen. Vier van de vijf aanbevelingen zijn echter om verschillende redenen nog niet volledig uitgevoerd. Zo is de capaciteitsanalyse die inzichtelijk moet maken wat Bonaire, Sint Eustatius en Saba aan risico's en crisis wel én niet aankunnen nog niet afgerond, terwijl dit wel - conform planning - in 2024 had moeten gebeuren. Daarnaast ontbreekt ook nog steeds een normenkader. Het meer robuust inrichten van de crisisorganisaties is daardoor ook nog niet gerealiseerd.
Al met al zijn de eilanden nog steeds niet voldoende voorbereid op crises en rampen, terwijl de risico's - zoals de Inspectie JenV reeds in 2022 concludeerde en in 2024 bevestigd is in de trendanalyse nationale veiligheid[8] - reëel en fors zijn. Daarmee loopt de bevolking van de eilanden een groot veiligheidsrisico. De versterking van de crisisbeheersing in CN vergt aanhoudende inspanningen van alle betrokkenen.

In hoeverre de pool van personen - die op papier is geregeld en een belangrijke stap is - in de praktijk snel inzetbaar zal zijn tijdens een crisis, moet gedurende dit pilot-jaar nog blijken. Er spelen daarbij nog afhankelijkheden.

De voorgestelde herziening van de Veiligheidswet BES stuit op structurele uitdagingen, zoals de overschatting van lokale capaciteiten, beperkte middelen, en een tekort aan integraal crisismanagement. Dit benadrukt de noodzaak voor realistische capaciteitsanalyses en nauwere samenwerking tussen alle betrokken partijen.

De Inspectie JenV heeft de stand van zaken verwerkt in een tabel:

Aanbevelingen rampenbestrijding 2022 (aan alle betrokkenen)	*Oordeel*
1. Maak zo spoedig mogelijk heldere afspraken over wat de betrokken partijen van elkaar kunnen en mogen verwachten (verwachtingenmanagement/ rolduidelijkheid). De minister van JenV dient hierin het voortouw te nemen. Deze initiërende rol past ook bij de aankondigingen in de beleidsagenda Caribisch Nederland van het ministerie van JenV.	In uitvoering.
2. Maak per eiland inzichtelijk wat de crisisorganisaties op de eilanden aan risico's en crises aankunnen. Stel vast of de uitkomst acceptabel is of niet. Stel vervolgens vast wat (nog) gedaan moet worden zodat de crisisorganisaties van de eilanden robuust genoeg en voldoende toegerust zijn om rampen en crises te voorkomen en te beheersen, nu en in de toekomst. JenV dient de eilanden daarbij te ondersteunen en te faciliteren.	In uitvoering.

[8] Hoofdrapport Trendanalyse Nationale Veiligheid 2024 | Rapport | Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid.

Inspectie Justitie en Veiligheid
Directie Politie, Security en Crisisbeheersing
Afd. Crisisbeheersing & Cyber

Datum
11 november 2025

Onze referentie
6878629

3. Vertaal de in de beleidsagenda (beleidsreactie evaluatie Veiligheidswet Bes) beschreven voornemens en 'verkenningen' komend jaar naar concrete en zichtbare acties. De voor CN geconstateerde dreigingen en daarmee samenhangende risico's nopen daar ook toe.	In uitvoering.
4. Zorg dat het interdepartementaal overleg crisisbeheersing nieuwe leven ingeblazen wordt, zodat departementen en eilanden hun activiteiten op elkaar afstemmen en de voortgang van maatregelen bijgehouden wordt	Opgevolgd.

Brandweerzorg

De Inspectie JenV constateert ten aanzien van de brandweerzorg dat zowel JenV als het brandweerkorps Caribisch Nederland (hierna: BKCN) de openbare lichamen in 2024 hebben ondersteund bij het opstellen van hun brandweerzorgplannen. Daarmee is één van de vier aanbevelingen opgevolgd en één niet meer van toepassing. Ten tijde van het onderzoek waren die plannen in de maak, maar nog niet vastgesteld door de bestuurscolleges. Van het monitoren van vastgelegde afspraken is dus nog geen sprake. Daarmee zijn twee van vier aanbevelingen nog niet opgevolgd.

De blijvende onduidelijkheid over taak- en verantwoordelijkheidsverdeling leidt tot een gebrek aan eigenaarschap en effectieve samenwerking, wat cruciaal is voor crisisbeheersing en brandweerzorg. Het momentum om duidelijke afspraken vast te leggen is aanwezig, mede dankzij nieuwe gezagsdragers met interesse in veiligheid. Echter, structurele ondersteuning en het daadwerkelijk tonen van eigenaarschap bij de openbare lichamen ten aanzien van brandweerzorg zijn nodig om deze uitdagingen te overwinnen. Dat moet niet alleen leiden tot een functionele taakverdeling tussen de openbare lichamen, de korpsbeheerder en het BKCN, maar ook om de afspraken daarover in de praktijk te monitoren.

Aanbevelingen brandweerzorg 2021	*Oordeel*
Aan de openbare lichamen: 1. Om de uitvoering van de taken op het gebied van risicobeheersing te versterken/verbeteren dienen de plannen, zoals vastgelegd in het beheersplan van BKCN, zo snel mogelijk 'vertaald' te worden in lokale plannen waarin het openbaar lichaam zijn wensen en eisen voor de uitvoering van preventieve taken door de brandweer op zijn eiland vastlegt.	In uitvoering.
Aan de openbare lichamen: 2. Vraag, als nodig, aan het BKCN of aan/via de korpsbeheerder BKCN voorondersteuning bij het (op korte termijn) opstellen van de benodigde plannen.	N.v.t. (zie 3)
Aan BKCN en de korpsbeheerder: 3. Bied als nodig (meer) actief ondersteuning aan de openbare lichamen bij het opstellen van de benodigde plannen.	Opgevolgd.
Aan BKCN en de korpsbeheerder:	Niet opgevolgd.

4. Als concrete wensen en eisen van de openbare lichamen op het gebied van risicobeheersing vastgesteld zijn, dient de uitvoering gemonitord worden door het BKCN en tezamen met elk openbaar lichaam afzonderlijk gekeken worden of de ondernomen acties op het eiland het beoogde doel/resultaat hebben of waar nodig bijgesteld moeten worden.	

6. Nieuwe aanbevelingen 2025

De Inspectie JenV formuleert naar aanleiding van de stand van zaken in de opvolging van de eerdere aanbevelingen en de geformuleerde conclusies nieuwe aanbevelingen voor zowel crisisbeheersing als brandweerzorg. Deze zijn verwoord in onderstaande tabel.

Crisisbeheersing	
Thema	*Aanbevelingen aan de minister van JenV*
1. Capaciteitsanalyse/ versterking crisisbeheersing	a. Betrek bij de capaciteitsanalyse nadrukkelijk(er) de beperkte personele capaciteit (in relatie tot zelfredzaamheid/veerkracht) van de bij crisisbeheersing betrokken organisaties. Stel zo nodig de opdracht aan Crisisplan daartoe bij. b. Stel als stelselverantwoordelijke in samenspraak met de openbare lichamen vast of de uitkomst van de analyses per eiland acceptabel zijn of niet. Stel vervolgens een normenkader vast waar duidelijk wordt wat de eilanden aan crises (moeten) kunnen en communiceer dit met alle betrokkenen. c. Stel vervolgens vast wat er nog gedaan moet worden zodat de crisisorganisaties van de eilanden robuust genoeg en voldoende toegerust zijn om risico's en crisis te voorkomen en te beheersen. Betrek daarbij ook de pool van functionarissen (zie onder 2). Stel daarvoor middelen beschikbaar en een roadmap op en stuur op de voortgang.
2. Pool van functionarissen	a. Stuur op de doorontwikkeling van een snel inzetbare pool van functionarissen zodat deze bij een crisis snel - binnen een te bepalen tijd - inzetbaar is. b. Borg in afstemming met de betrokken organisaties de financiële middelen voor inzet van de pool. c. Evalueer in 2027 met de betrokken organisaties de werking van de pool in de praktijk en stel zo nodig afspraken bij.
3. Herziening Veiligheidswet BES	Betrek de resultaten van de capaciteitsanalyses (zie 1) bij de herziening van de Veiligheidswet BES. Bepaal voor deze herziening een tijdpad en stuur op de voortgang en implementatie.
4. Rolduidelijkheid	Rond samen met de openbare lichamen de actualisering van handboek crisisbeheersing in 2025 af. Zorg dat de steviger rol van JenV in de crisisbeheersing en de rolduidelijkheid ook daarin verwerkt worden.

Inspectie Justitie en Veiligheid
Directie Politie, Security en Crisisbeheersing
Afd. Crisisbeheersing & Cyber

Datum
11 november 2025

Onze referentie
6878629

5. Ondersteuning	a. Bied zo spoedig mogelijk actief ondersteuning aan de openbare lichamen bij het versterken van de crisisbeheersing. Bespreek op korte termijn met de gezaghebbers de concrete behoefte voor de invulling daarvan. b. *T.a.v. de gezaghebbers van Bonaire en Sint Eustatius*: Zorg dat in 2025 de ondersteuning voor crisisbeheersing binnen de openbare lichamen wordt uitgebreid.

Brandweerzorg	
Thema	*Aanbevelingen*
Taken en verantwoordelijkheden brandweerzorg	T.a.v. de korpsbeheerder en BKCN: Leg de taken en verantwoordelijkheden van de openbare lichamen, de korpsbeheerder en BKCN schriftelijk vast en monitor deze afspraken (middels het beheersoverleg).
Brandweerzorgplannen	T.a.v. de bestuurscolleges: Stel de brandweerzorgplannen in 2025 vast en stuur op de uitvoering daarvan. T.a.v. de bestuurscolleges en BKCN: Voer in 2027 een evaluatie per eiland uit.

Met vriendelijke groet,

Mr. E.G.M. Huijzer,
waarnemend inspecteur-generaal
Inspectie Justitie en Veiligheid